

bereikt, nam onverbiddelijk elk jaar, ja, elke dag iets daarvan mee, zooals de zomerzonnedag een rijpe roos ontbladert. Daar moest ze niet aan denken! Het smakte haar erger neer in die niet te verwinnen melancholie; en zij wou vroolijk doen voor 't kindje, ook een vriendelijk, zonnig tehuis bieden aan haar man. Met hem had ze niet meer over haar toekomstdroom gesproken; het was tijd genoeg, wanneer de verwezenlijking mogelijk zou zijn. Dat wist ze zeker nu, dat haar goede Wim haar zou helpen, haar met offering van zijn eigen geluksvisie misschien, den weg zou effenen waarlangs zij wilde gaan. Hoe verstolen innig kon hij naar haar zien in haar moeilijke dagen, wanneer het haar niet gelukte den druk van onvrede afgewenteld te houden.

In 't eerst had hij wel eens gevraagd, getast; gezegd, dat zij er moe uitzag; dat hij zijn fleurig vrouwtje soms niet meer kende. Dat zweepte haar altijd op en gaf haar nieuwe kracht; zij verweet zich zelve haar egoïsme en trachtte het af te schudden. Later vroeg hij niet meer, hij meende 't wel te weten, keek maar eens meewarig. Het was zwakte, vermoeidheid; hij had er met den dokter over gesproken en wist nu, dat in onzen tijd van hyper-cultuur, het soms jaren duurt, eer na zoo'n kindje de vrouw weer haar vroegere krachten terug heeft. Hij zorgde voor haar zooveel hij kon, maar hij was overdag meest afwezig. Hij had wel graag gewild, dat zij hulp nam bij Willy; hij had het haar eens voorgesteld en was geschrokken van de heftigheid, waarmede zij dat, als een zonde aan het kind, van zich had geworpen, en hem gevraagd had, nooit daarop terug te komen.

Als Willy vier jaar was, zou ze hem naar dat aardige Fröbelschooltje zenden; tot daartoe had hij zijn moeder te noodig.

Zóó was overeen gekomen. En sinds dien tijd was zij veel flinker, gelijkmatig van humeur, haast zorgeloos vroolijk. Alles hielp mee, om haar het leven lichter te maken; zij zag den tijd nu naderen, dien zij zoo vurig begeerd had. Maar ook werd door het al aanrijpen van Willy's begrip een leegte in haar dagen meer en meer gevuld. Vroeger, als ze bij hem zat, vroeg hij in zijn ongedurig

doen wel steeds haar oplettendheid en zorg, maar zonder haar geest bezig te houden en te bevredigen. Een boek lezen, dat haar in beslag nam, het ging niet: „Wat doen andere vrouwen toch?” had ze dan wanhopig gedacht. Er waren er toch met aspiraties, zooals zij. Nooit had ze een antwoord op die vraag kunnen vinden. Die onttrokken zich misschien, of — gingen ook er onder. Nu bij het ontsluiten van zijn geest, bij het opengaan van zijn verwondering en belangstelling voor alles, had zij steeds haar eigen geest te scherpen, zich in zijn grappige, primitieve voorstellinkjes in te denken, om hem te geven, te verduidelijken wat hij vroeg. Een sterke verstandhouding groeide tusschen hen beiden, een licht begrip, en van de zijde van het kind een inniger liefde, die hij zelf in zijn behelperig taaltje voor onuitsprekelijk en oneindig uitgaf: „Ik houd van jou zooveel ik niet weet.”

Zoo kwam en ging de laatste zomer, de vierde sinds het kind. Het pannenrood schemerde al tusschen de bladeren van den beuk en van de acacia door.

De tijd is gekomen. . . .

Hoelang zit ze daar al en denkt aan al dat voorbije? De vroege herfstavond is over haar tuin komen donkeren, alle kleurenschelheid vervagend.

Waar is Willy? Zoo stil is hij, alsof hij weet en 't hem beklemmt, dat het nu gauw met zijn vrijheidje gedaan is.

Neen, natuurlijk, hij heeft kattenkwaad uitgevoerd, het witte zand uit zijn zandbak geschept, een wal er van opgeworpen rondom.

— „Maár, Willy! wat heb je nu weer gedaan?”

Maar Willy stapt weg met zijn haastig, toch wat plomp gangetje, dat aan geaffaireerd-zijn doet denken, kleine burgemeester-in-den-dop,

Zoo'n slimmerd . . . lekker dribbelventje, schat van een jongen . . . Zij weet ineens, dat zij hem missen zal, en dat het leven wreed is, hoe dan ook, een Tantaluskwellung, het laat je nippen . . . en dan . . .

— „Niet op het gras, Willy; het is nat; kijk eens naar de voetjes!”

In de aandonkerende schemering ziet ze